

Cim kje dva kongresnika prideta skupaj, že je tepež. Se hujske pa je v zbornici, kjer se vsi zmerjajo in si žugajo.

VAŽNOST LETOŠNJEGA LJUDSKEGA ŠTETJA

Ljudsko štetje ali census imamo v tej deželi, kot v večini vseh drugih po svetu, vsakih deset let. Letošnje štetje se je pričelo 1. aprila. Ne šteje pa se samo koliko ljudi ima dežela temveč se išče tudi vse sorte druge podatke, kot razvidno iz sledečega članka:

Ko je bilo prvo ljudsko štetje v l. 1790, so stavili prebivalcem samo pet vprašanj in štetje se je vršilo z veliko uradnostjo. Razvoj dežele je kasneje zahteval, da se zbere več podatkov v svrhu beležbe velikih sprememb v industriji in družbi sploh. Letošnji census bo največji od vseh dosedanjih. Kot l. 1940, bo vključeval zbiranje podatkov o stanovanjskih zadevah in poljedelstvu in štetje prebivalstva.

Vprašalna pola števca (Census-taker) meri 20"x30" ter ima na eni strani vprašanja tikajoče se (štetja) prebivalcev: ime, starost, naslov, izobrazba, državljanstvo. Na drugi strani so vprašanja o stanovanjih: kakšna je stavba ali hiša v kateri prebivalec živi, koliko ima stanovanje ali dom sob, koliko stane najemina ozir. stanarina. Za farmarje so na poli vprašanja glede velikosti farme, kakšne domače živali ima na farmi. Da farmarji lažje dajo točne odgovore na vsa stavljenja vprašanja, navadno dobe te pole po pošti nekaj časa pred prihodom števca. Ljudje, živeči v hotelih in drugod, kjer jih števce težko doseže osebno, lahko izpolnijo po pošti pošljejo pole, ki jih jim števce zanje pusti, v okrožni urad štetja.

Prebivalstva se tikajočih vprašanj je 45, ali povprečnemu posamezniku je stavljenih samo sedem od teh in sicer: ime, sorodstvo z glavo družine, plemo, spol, starost, samski ali zakonski stan in kraj rojstva. Da dobi čim točnejšo informacijo, števce vpraša tujeodno, da mu navedejo i polno ime dežele v kateri je bil rojen in sicer v okviru sedanjih mednarodnih držav.

Senator Taft iz Ohia je veliki skupini časnika dejal, da državni department ne bo "izčiščen" komunistov dokler bo Truman predsednik. Torej — smo v "brezupnem" položaju še dve leti.

Senator Taft je smatral za nekakega duhovnega vodja republikanske stranke. Njegov tekmec mu letos poteče in v jeseni bo spet kandidat v senat. Ako zmaga — in tudi demokrati mislijo, da bo, on predsedniški kandidat svoje stranke proti Trumanu. Torej čez dve leti. Do takrat pa bo naš state department po njegovem mnenju ostal natrpan s "komunisti" — razen ako se dobe pota, da se Truman prejši odslovi.

To se lahko izvede, če bi bili vzroki, a jih ni, razen v histeričnih glavah republikanskih senatorjev in kongresnikov ter med južnjaškimi "diksikrati".

Senator Joe McCarthy iz Wisconsin — republikanec, ustvarja proti Trumanu in njegovemu državnemu departmentu največ histerije. Čemu? Zato, ker mu je bil baš predsednik Truman s proglasenjem svoje doktrine v tej histerični protirdečarski gonji najbolj v pomoč.

Senator Taft je koncem minulega tedna "svečano" izjavil, na

žavnih meja. Torej ako je bil recimo kdo od naseljenec rojen v bivši stari Avstriji, sedaj pa je njegov rojstni kraj del Jugoslavije ali kake druge dežele, tedaj naj navede sedanjo deželo in ne stare Avstrije, kakor se je to v nešteti slučajih dosedaj ob ljudskih štetjih dogajalo. Tuje-rojci, ki ne vedo točno v kateri deželi so se rodili, naj navedejo ime province, mesta, trga ali vasi kjer so se rodili. Tujerodcem je stavljen tudi vprašanje, če so naturalizirani.

Vsi prebivalci nad 14 let starosti so tudi vprašani glede statusa uposlitve teden dni pred censusom in koliko ur dela ter kakšno delo vršijo ako so uposljeni. Nekaterim so stavljena tudi druga vprašanja in kdor je vprašan kje so bili rojeni njegovi starši naj pove, ako so tujerodni, v kateri deželi (po sedanjih državnih mednarodnih mejah.) Nezaposljeni so vprašani koliko časa so brez posla itd. Kjer jih več v družini dpla, zna biti stavljen vprašanje o skupnih dohodkih, da je tako mogoče določiti celotne dohodke družine (kdor noče dati takih podatkov števca, lahko iste pošlje na posebni poli, ki jo dobi od števca, naravnost na Census Bureau v Washington, D.C.)

(Konec na 3. strani.)

ČEMU VSA TA VIHRA IN NAPETOST MED USA TER SOVJETSKO ZVEZO?

Zed. države ter sovjetska Rusija sta po minuli vojni edine, ki sta ostale velesile in to veliko jače kot sta bile pred vojno.

Za velesilo se v starem militarističnem, imperalističnem pomenu besede smatra vsako tako državo, ki je sposobna napadati in osvojati druge dežele, razne male, pa tudi velike države, pa držati v svojem območju.

Ko se je druga svetovna vojna pričela, se je štele med velesile poleg Zed. držav in Rusije tudi Velika Britanija, Francija, Hitlerjevo Nemčija, Mussolinijevo Italijo in Japonsko.

Francija se je v vojni silno slabo izkazala, bila nagloma tepena in kapitulirala. Amerika in Anglija sta jo po vojni spet vzle medse ter jo priznale za članico velike trojice in za članico velike petorice (v nji so poleg omenjenih treh tudi USSR ter Kitajska), toda militaristično je Francija sedaj impotentna in ji tudi ameriško orožje, ki ga sedaj prejema, ne bo pomagalo k nekdanji slavi. Nemčija je okupirana in Italija živi v okviru starega reda le z ameriško podporo. Japonska je pod ameriško okupacijo. Anglija se je odpravila oblasti nad Indijo in Burmo in njeni dominioni nastopajo v mednarodni politiki vedno bolj na svojo roko.

Nekdanji rjoveči angleški lev, ki so se ga bali posebno v Aziji in Afriki, je postal, jako pohleven. Vzrok, da Anglija vzlic svoji oslabelosti po svetu še vedno veliko pomeni je, ker ima za sabo gospodarsko ter vojaško zaščito Zed. držav.

Silno pa se je dvignila moč Sovjetske zveze in pa bojna ter gospodarska sila Zed. držav Severne Amerike. Nekeč je imela bojne baze širom sveta Velika Britanija. S ponosom se je nazivala za vladarico valov. Sedaj imajo to pozicijo Zed. države. Ameriška mornarica vlada nad Pacifičnim in Atlantskim oceanom, prednjači v Sredozemskem morju, v indijskih, kitajskih in v raznih drugih vodah.

Sovjetska zveza nima nobene luke na odprtem morju, razen na skrajnem severu. Ako pride do vojne — in o njeni neizogibnosti govore posebno v Zed. državah, si bo Rusija po mnenju ameriških mornaričnih veščakov na odprtih morjih pomagala največ s podmornicami in letali.

Toda čemu naj sploh pride do vojne? Mar ni svet dovolj velik za ti poslednji velesili? Izgleda, da ne.

Ko se je pričela prva svetovna vojna, je obstajalo osem velesil, namreč Velika Britanija, Francija, kaiserjeva Nemčija, carska Rusija, Savojska Italija, Franc-Jozefova Avstro-Ogrska, Japonska in Zed. države.

Izmed njih so se po podpisu premirja ohranile pod označbo velesil najbolj Zed. države, Anglija, Francija, Japonska in Italija. Avstro-Ogrska je raz-

(Konec na 2. strani)

LEON BLUM — njegovo delo in njegovo življenje

Komaj je bila razglašena po svetu vest, da je v Angliji preminul veliki socialistični mislec Harold Laski, je pariški radio dne 30. marca raznesel po zraku poročilo, da je preminul Leon Blum.

Umril je v starosti 77 let. Bil je trikrat predsednik francoske vlade. Prvič v času, ko so socialisti in komunisti s par drugimi levičarskimi skupinami ustanovili ljudsko fronto in dobili na ta način večino v parlamentu. To je bilo leta 1936. Baš v tistih dneh se je raznesel po Franciji val "sedečih" stavk, ki so jih leta pozneje preizkusili tudi v Zed. državah. Reakcija je od Bluma zahtevala, da naj jih zaščiti z vojaško silo. Ni hotel. A tudi stavke niso bile uspešne, ker delavci morajo jesti in če le sede in ne dobe mezde, ne podpre, se podajo. Stavke so bile izravane, ne pa uničene, kot je purgarja zahtevala, da bi bile.

Leon Blum je smatral ljudsko fronto za eksperiment, ki ga je vredno preizkusiti. Toda kriza v državi je naraščala, reakcija je ogenj pod njo še umetno podpalavala, kapitalisti so svoje zlato vlagali v inozemstvu, komunisti pa so hoteli to situacijo izrabiti tako kot jim je narekovala taktika kominterne. Ni šlo — ljudska fronta v Franciji je razpadla.

Harold Laski in Leon Blum sta bila Zida. Toda oba sta delovala ne za kako židovstvo temveč za koristi ljudstva njihovih dežel. Ko je par let pred drugo svetovno vojno neki reakcionar poslanec v francoskem parlamentu Bluma napadel in mu zalučil psovko "žid", se je dvignil predsednik zbornice — konservativec, in dejal, da obžaluje, ker se je dobil v francoskem parlamentu kdo, ki more človeka kakor je Blum tako nizkотно napasti. In res je Leon Blum storil za dobrobit francoske republike vse kar je mogel.

Pod Blumovim vladanjem je bil v Franciji delavnik skrajšam na 40 ur na teden, bile so sprejete razne postavke za jamčenje civilnih svobodčin, uvedene so bile mnoge socialne reforme, a francoska reakcija je bila še vedno premočna, da bi se jo moglo nadvladati, in tudi takratne reakcionarne vlade drugih dežel, predvsem Amerike in Anglije, niso dopustile, da bi mogla Francija v socializem, kakor si

(Konec na 3. strani.)

KOMENTARJI

Zbira in presoja urednik

V WASHINGTONU je imela koncem minulega tedna konvencija organizacija, ki se uradno imenuje "Americans for Democratic Action." V nji je precej bivših socialistov, nekaj članov Rooseveltove družine ter mnogo izmed onih, ki so pokojnemu Rooseveltu pomagali graditi "new deal". V poznejših letih jih je odslovil iz vlade ter nadomestil s konservativci. Ta skupina se je organizirala v "Americane za demokratično akcijo" nekako v istem času ko se je pod vodstvom Henryja Wallacea ustanavljala progresivna stranka. Bila je od kraja proti Trumanu in veliko njenih članov se je navduševalo za generala Eisenhowera. Njen program je sicer demokratičen, tudi precej socialističnih načel je zapopadenih v njemu, in nikjer ne pravi — kakor Wallace — da je za progresivni kapitalizem, toda v letošnjih kongresnih volitvah sta obe ti skupini v zadregi. Svojih kandidatov nimata ne v zbornico poslancev, ne v senat. A agitirati za sedanje, ki se svojim obljubam izneverijo čim so izvoljeni, pa se tudi ne izplača.

KONVENCIJA prej omenjene organizacije (ADA) je bila živahnjša kakor prva. Takrat je imela prvenstvo pozornosti konvencija za ustanovitev progresivne stranke. Sedaj pa so reporterji zborovanju ADA pazno sledili, kajti nekateri njeni člani že nad leto dni delujejo za ustanovitev protikomunistične liberalne stranke, ki bo enem prav tako tudi protikomunistični in proti republikanski stranki. V New Yorku taka stranka že obstaja. Njen krmar je David Dubinsky, vodja unije ILGWU. Rooseveltov sin je bil lani izvoljen v kongres na njeni listi. Social-demokrati (takozvani) v New Yorku so delali za izvolitev tega Rooseveltovega sina na vse kriplice. Govorili so na shodih liberalne stranke zanj in ga slikali za velikega liberalca, za vrednega naslednika svojega očeta. Morda bo on že v prihodnji volitvah izvoljen za gubernerja države New York — in od tam pa, kakor njegov slavni oče, v belo hišo. Tako so sanjali in ugibali. Komaj je bil mladi FDR izvoljen v kongres, že je na vsa usta oznanil, da on ne vidi med komunisti in socialisti nobene razlike. Vsi so od muh, ameriško

ljudstvo naj obojim obrne hrbet. Newyorški social demokrati so protestirali, češ, čemu nisi tega rekel takrat ko si bil kandidat, ne pa šele po volitvah, pa se bi socialdemokrati s svojo liberalno stranko ne tepli zate! Tudi Norman Thomas je protestiral, da-si on ni agitiral za Roosevelta, ni pa mu bilo prav, ker je vrgel Thomasa in člane njegove stranke v en koš z komunisti. Ako bi bili liberalci, ki tvorijo ADA pametni in dalekovidni, se ne bi mešali v kandidature oportunistov, ki jih po volitvah ozmerajo namesto da jim bi bili hvaležni za podporo, in bi pridobili naprednjake v unijah za ustvaritev nove stranke, ki pa bi morala imeti saj deloma socialistični program, ne pa takega, s katerim bi skušala kapitalizem poboljšati, kakor to skuša liberalni Henry Wallace. Iz zgodovine vemo, da je postala socialistična stranka močna, dokler so jo napredne unije ter njihovi voditelji podpirale. Med prvo svetovno vojno je to prenehalo in stranka je šla navzdol. Nobena delavska stranka v tej deželi, ne v kaki drugi, ne more postati močna brez podpore unij in brez močne politične organizacije. Tako stranko bomo dobili čim se saj nekdo vplivnih, zavednih unijskih vodij izreče zanje. ADA imajo precej takih v svoji sredi. Toda samostojno v politično akcijo se še vedno ne upajo iti.

SPANIJA se je lotila akcije za odpravo nepismenosti. Tako se glasi poročilo agencije AP iz Madrida. Značilno je, da je bilo največ analfabetstva baš v katoliških in pravoslavni deželah. V državah s protestantsko večino so ga odpravili že v času reformacije — v katoliških pa je ostalo do danes. V pravoslavni carski Rusiji se za izobraževanje muzikov ni nihče brigal. Plemiči so si mislili: čim bolj bo kmet za-bit, rajše bo ubogal in delal. Gospoda v vseh takih deželah (v katoliških, pravoslavni in v muslimanskih) je rekla, da delavec in kmet sploh ne potrebuje ta šol, učni zavodi naj bodo le za fanto, ne za deklice, ki gredo lahko po svojo osnovno vzgojo v samostane, ne pa v kolegije in vseučilišča!

(Konec na 3. strani.)

Glasnik "histerije" jo dobiva nazaj

Senator Taft iz Ohia je veliki skupini časnika dejal, da državni department ne bo "izčiščen" komunistov dokler bo Truman predsednik. Torej — smo v "brezupnem" položaju še dve leti.

Senator Taft je smatral za nekakega duhovnega vodja republikanske stranke. Njegov tekmec mu letos poteče in v jeseni bo spet kandidat v senat. Ako zmaga — in tudi demokrati mislijo, da bo, on predsedniški kandidat svoje stranke proti Trumanu. Torej čez dve leti. Do takrat pa bo naš state department po njegovem mnenju ostal natrpan s "komunisti" — razen ako se dobe pota, da se Truman prejši odslovi.

To se lahko izvede, če bi bili vzroki, a jih ni, razen v histeričnih glavah republikanskih senatorjev in kongresnikov ter med južnjaškimi "diksikrati".

Senator Joe McCarthy iz Wisconsin — republikanec, ustvarja proti Trumanu in njegovemu državnemu departmentu največ histerije. Čemu? Zato, ker mu je bil baš predsednik Truman s proglasenjem svoje doktrine v tej histerični protirdečarski gonji najbolj v pomoč.

Senator Taft je koncem minulega tedna "svečano" izjavil, na

konvenciji republikanske stranke države Maine, da za našo deželo sedaj ni druge rešitve, kot Truman odstraniti, ker baš on nas z vso močjo svojega ogromnega vladnega aparata na "naše lastne stroške" peha v — socializem!

Na kak način? Zato, je dejal senator Taft, ker Truman v svoji visoki službi, čeprav zanikuje, da je socialist — pa vendarle propagira uvedbo socializma.

Našel je, na kak način: Truman je za socializiranje zdravstva — za izrabljanje rek in vodopadov in konkurenci s privatnimi hidrocentralami (ki nas oskrbujejo z električno silo), dalje hoče Truman "socialistično kontrolo nad šolstvom" v obliki vzemih subvencij, hoče prevzeti privatnim gradbenikom stavbno industrijo na "ljudske stroške", pofeguje se za visoke penzije ter s tem daje potuho "lenarenju", ogroža civilne svobodščine (komu?) in sploh se trudi to deželo spremeniti v "policijsko državo".

V resnici ni ameriški kapitalizem pred Trumanom v nikaki nevarnosti. Truman ga ne bi mogel nadomestiti s socializmom, tudi ako bi ga hotel, ker ni dovolj močna osebnost za položitev temelja take mu preobratu.

Roosevelt, ki je bil veličina in prišel v predsedništvo Zed. držav ko je bila v krizi in v paniki, katera je mejila že na kaos, pa je pričel svoj "new deal" graditi ne na temeljih socializma temveč z drobtinami oropanim, zato da se je ameriški kapitalizem rešil poloma in konca svojih dni. Revni, oropani ig okradeni so dobili nekaj podpore, posedujoči, namreč velebizniški sloj pa je začel zopet svobodneje dihati in se razčepelil nad svojim dobrotnikom (Rooseveltom) čim je prišla v deželo "normalnost" — namreč vera v redno vsakdanje gospodarsko in politično življenje.

Predsednik Truman je krenil po Rooseveltovi smrti kot njegov naslednik in v visoki službi se je bolj "desno od centra", a zmotil ga je v njegovi konservativnosti Henry Wallace, s tem, da se je prijavil za predsedniškega kandidata proti njemu (Trumanu) v odkrilu tedaj nove progresivne stranke.

Truman, ki se na politiko precej dobro spozna, je vedel, da je geslo "new deal" diskreditirano med ljudstvom, pa je bivše Rooseveltove točke socialnega programa nekoliko v besedilu spremenil ter jih označil za "fair deal" (v program pravičnost za

vse). Uspelo mu je, da je zmagal vzlic opoziciji v svoji lastni stranki z veliko večino. A njegov "fair deal" pa je še sedaj zgolj na papirju. Korporacije so v svojih dobičkonosnih podvzetjih zdaj na boljšem pod Trumanom kakor so bile pod Rooseveltom in njihni lanski profiti so bili povprečno višji kot še kdaj prej. A vendar se jeze nad predsednikom ter ga prištevajo za zaščitnika "komunistov" v državnem departmentu in v ostalih vladnih oddelkih. Tako si je Truman sam nakopal breme, ki ga je on skušal ustvariti proti drugim s svojo protirdečarsko gonjo, sedaj pa ga udarja nazaj. Seveda, v Moskvi se tej gonji ameriških politišnov obeh strank proti "komunizmu" in "komunistom" v zvezni vladi radostno smejejo. In čemu se, ne bi, ko pa sta obe stranki (demokratska in republikanska) toliko plitvi, da ne znata več nič drugega kot iskati komuniste pod vsako mizo in da dolži sedaj ena, sedaj druga vsakega liberalca za "sopotnika", za sovjetskega špijona in za izdajalca. Res — ameriška vnanja in tudi notranja politika je zavožena, ker v nji prevladali skrajni reakcionarji ala senator R. Taft in pa ignoranti ter zlobneži kakor je senator Joe McCarthy in drugi.

Nekaj o naših stvareh

Dan Ameriške bratske zveze v Chicagu bo v nedeljo 16. aprila. Podrobnosti o sporedu so v oglasu na drugi strani v tej številki.

V prejšnji številki smo omenili pripravljenje na konvencijo SANSa ter na konvencije jugoslovanskih podpornih organizacij. Pomotoma je bila izpuščena pri tem KSKJ, ki bo tudi imela konvencijo letos.

V tej številki pišeta "Big" Tony Tomšič in Frank Barbič — prvi med drugim o škofu Rožmanu in drugi nadaljuje o M. Cvetiču, ki se je več let predstavljal za navdušenega komunistu in imel v gibanju odgovorne službe, a v resnici je bil agent FBI. Barbič pravi, da je to svojo razpravo s tem zaključil.

Opozarjamo na koncert mešanega pevskega zbora Zarje, ki bo v nedeljo 16. aprila v Slov. narodnem domu v Clevelandu. Na tej prireditvi bo gostovala znana pevka Josephine Klun iz Pittsburgha. Rojakom v Clevelandu in v sosednih naselbinah zelo priporočamo, da pridejo na ta koncert.

Pevski zbor Lilija v Milwaukeeju bo imel svoj koncert tudi v nedeljo 16. aprila. Vršil se bo v Collins Meyer Post dorani, 725 W. National Ave. Sodelovala bosta tudi pevski zbor Naprej in Plašinska roža.

Trideset let je za slovenski pevski zbor v Ameriki že lepa doba. Pevski zbor Jadran v Clevelandu bo svojo tridesetletnico praznoval v nedeljo 23. aprila v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. V koncertnem sporedu je tudi opereta "Grof cigan".

Dan SNPJ bo letos praznovan v Chicagu na Labor Day 4. septembra. Vršil se bo v velikem, modernem Pilsen parku na 26. cesti.

Prečitajte kolono upravnika Antona Udoviča, ki je na 2. strani v tej številki, in razno drugo gradivo, ker je vse zanimivo.

Ali vam je naročnina potekla...?

Tekoča številka Proletarca je

2209

Ako je številka tik VASEGA imena na NASLOVU na PRVI strani nižja, to pomeni, da vam je naročnina potekla za toliko tednov kolikor je številka v vašem oklepaju nižja od gornje. Prosimo, obnovite jo!

Prihranite nam s tem pri delu in na poštnini!

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO

Izdaja Jugoslovanske Delavske Tiskovne Družbe, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE
NAROČNINA v Zedinjenih državah, za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75;
za četrt leta \$1.00.
Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopiši in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do petka
popoldne za priobčitev v številki naslednjega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co.,
Inc. Established 1906.

Editor: Frank Zaltz Business Manager: Anton Udovitch

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries: One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.

Telephone: ROckwell 2-2864

ČEMU VSA TA VIHRA IN NAPETOST MED USA TER SOVJETSKO ZVEZO?

(Konec s 1. strani)

padla, v Rusiji je divjala civilna vojna in Nemčija je bila temeljito tepena.

Po nekaj letih miru so vzroki, radi kakršnih vojne nastajajo, zopet puhteli. Nemčijo si je veliko po zaslugi angleškega, francoskega ter ameriškega kapitalizma podvržal Hitler, ki je korak za korakom pogazil vse določbe v mirovni pogodbi, posebno še določbo, ki ji je prepovedala oboroževanje. Hitler je začel graditi nov nemški vojni aparat in zavezniki so to njegovo početje mirno gledali, posebno še zato, ker takrat Hitler ni kričal proti zapadnim silam temveč le proti "komunizmu" in "barbarom na severu" (Rusiji). Tako je Nemčija pod firerjem spet postala prvovrstna oborožena sila in enako je rasla tudi moč sovjetske rdeče armade.

Ko se je vojna pričela, je bilo očitno, da ima Nemčija najjačjo armado na svetu. Zmagovala je na vseh bojiščih, okupirala deželo za deželo, dospela je tik Moskve in njene podmornice so redčile angleško trgovsko mornarico, da se je nemški militaristični aparat že kar veselil vlade "plemenitega" (nacijskega) naroda nad svetom. Tudi italijanski duče je dometval, da ima Nemčija zmago že pod klobukom, pa se je i on spustil v vojno na njeni strani in nato še Japonska. In res je šlo osištju nekaj časa še bolj po sreči. Toda kmalu so se v Berlinu, Rimu in v Tokiu naučili, da je bojna ter industrialna moč Zed. držav neizmerna. Ladja za ladjo ameriške municije je šla v sovjetska in angleška pristanišča in za njimi pa ameriška armada doživela prvi velik poraz pred Stalingradom in tepena je bila tudi v Afriki. S pričetkom "druge fronte" — namreč z invazijo ameriške in angleške armade v Francijo pa je bila usoda tretjega rajha zapetena, dasi se je na zapadni in na vzhodni fronti in v Italiji zmagujočim armadam silovito upiral.

Vojne je sedaj že dolgo konec, toda ne z Nemčijo, ne z Japonsko še ni bila sklenjena nikakršna mirovna pogodba. Vzrok temu je to, da je bilo zavezništvo med Sovjetsko unijo na eni in med Zed. državami na drugi strani kmalu prekinjeno. Moskva je dobila pod svoj vpliv vse dežele na Balkanu razen Grčije (Jugoslavija je pozneje izstopila iz njenega bloka), in dalje je postala Moskva gospodarica vse vzhodne Evrope, vseh vzhodnih Nemčije. In končno še zmaga komunistične revolucije na Kitajskem.

"To se mora ustaviti," so sklenili v Washingtonu. V Londonu so temu z veseljem pritrdili. Začela se je "mrzla vojna" in bila pospešena s proglašenjem takozvane Trumanove doktrine za borbo proti komunizmu vsepovsod.

Ko se je pričela prva svetovna vojna, so bile vse velesile kapitalistične ali pa fevdalne (carska Rusija) in v vseh so bila socialistična gibanja več ali manj zatirana ali pa tudi prepovedana. A po drugi svetovni vojni, oziroma z boljševiško revolucijo l. 1917 pa je nastala država, ki je svetost privatne svojine zavrgla, jo odpravila ter se proglasila za graditeljico socializma. Dočim se je šlo v prejšnjih vojnah za osvajanja v prid gospodujočih slojev — torej v korist kapitalizma in fevdalcev — si v sedanjih vojnih, ki je za enkrat še mrzla, stojita nasproti dva drug drugemu sovražna ekonomska sistema. In dočim si je Uncle Sam pridobil med vojno baze širom sveta in s tem v militarističnem oziru postal mogočnejši kot kdaj prej, si je pa stric Jaže pridobil toliko sveta, da so njegove čete prišle v osrčje Evrope in v Aziji skozi do Indokinee, v kateri divja vojna med komunisti in domačimi glavarji in med francoskimi četami in domačini.

Amerika sedaj oborožuje domačinske glavarje v Indokini proti komunizem, kakor je oboroževala Čiang Kaiška na Kitajskem. Ob enem vodi ameriška vlada ogromno protisovjetsko propagando po vsem svetu, manjka pa ji nekaj kar Moskva v državah zapadnega bloka ima. V državah zapadne demokracije ima Sovjetska zveza nji prijateljske komunistične stranke, dočim ima anglo-ameriški blok v sovjetski sferi komaj kako podtalno, neorganizirano gibanje.

Čim koga lokalna oblast v Romuniji, Bolgariji, na Ogrskem, Čehoslovaškem, Poljskem itd. izsledil in ga obdolži zvez z angleškimi in ameriški agenti, ali zvez s Titom, je po njemu. Proces je kratek in konec je "likvidacija".

Ali bo vojno v tej atmosferi mogoče preprečiti? Washington in Moskva trdita, da sta za mir. A oba se pripravljata na spopad, ki bo nekaj strahovitega, če se dogodi. Mnogo ljudi smatra, da lahko živita kapitalizem in sovjetski komunizem drug poleg drugega v miru. Drugi zopet menijo, da dokler bodo razredi, bo razredni boj, npr. v Franciji in v Italiji, kjer imajo komunisti zelo močni stranki. Fanačični pristaši kapitalizma pa trdijo, da je treba za obvarovanje starega reda zbiti Rusijo in potem pa bo mir po svetu. Res, težko je pripraviti človeško družbo v mirne odnose. A še je upanje.

Z UPRAVNIKOVE MIZE

Anton Udovitch

Iz davnih vekov je človeštvo želelo odrešenja, razni preroki so obetali in prorokovali, da bo prišel nekoč zveličar, odrešenik, ki bo svet odresil.

Ravno ta teden ponovno praznujemo smrt in nato vstajenje Krista, ki je s svojo krvjo opral svet greha. Ne vem, kateri svet? Ker ta, na katerem živimo, je vendar grešnejši kot je bil kdaj prej! Več ko se moli, bolj ko se ga blagoslavlja, večjo moč in oblast ima hudič. (Oprostite, tako mi je ime.) Oni hudič, ki ne ograža samo posameznika, pač pa cele narode, vso zemeljsko oblo.

Kristus je dal življenje za grehe drugih in tako je dalo življenje za na milijone ljudi od one dobe — tudi za grehe drugih, toda še danes ni in ne izgleda, da bo svet odrešen. Dokler bodo sistemi izkoriščanja, dokler se bodo mednarodni spori izravnavali z orožjem, in to s takim peklenskim orožjem, da ga en preprosti zemljan še doumeti ne more, tako dolgo ne bo odrešitve in ne bo vstajenja za trpečega zemljana, ki pada in vstaja na kalvariji življenja.

Kadar bo prišel odrešenik, ki bo odpravil zlo v dolini solz, v kateri bo blagostanja za vsa ljudstva sveta, bodo storilci zlega sami plačevali za svoj greh. Takemu odrešeniku bi veselo prepeval vsak zemljan Aleluja — Aleluja, do takrat pa vam želim le vesele velikonočne praznike in obilo pirhov.

Zdaj pa z rednim poročilom naprej:

Danes jih imamo kar celo vrsto iz našega mesta:

Chicago, Ill. — John Turk je ob priliki ko se je udeležil seje kluba 1 JSZ, izročil naročnino za Johna Morsija, Franka Teropišča, Petra Scholarja in Jennie Volk. Listu v podporo so prispevali Jennie Volk \$2, Frank Teropišič \$2, in sam John Turk \$2. To so naši aktivisti na severni strani, po domače jih kličejo "northsajčani", a smelo rečem, da njim je težko dobiti para — posebno Johna Turka bi moral z debelimi črkami zapisati.

Joseph Oblak je izročil naročnino za Franka Karuna in za Huberta Rode. Slednji se je preselil v Lyons, Ill. Joseph Oblak je pa prispeval listu v podporo \$1.20.

Joseph Vidmar se je ustavljal v uradu, ko sta s soprogo posestila sejo kluba št. 1, JSZ, in prispeval listu v podporo \$1, s pripombo, da naj bo za "medicine" Proletarcu. Zdaj pa nevem kakšne bi mu kupil, da bi mu bolj pomagalo, ali bi kake kroglice, ali cepitve za vzbiranje. Bom moral kakega lekarnarja vprašati kaj bolj pomaga.

Jennie Jagodic je obnovila naročnino in tudi ona prispeva za zdravila \$1. V njih hiši dobite vedno po dva ali tri napredne liste, kar tudi šteje.

Katy Hrvatini se je tudi udeležila seje prej omenjenega kluba, ob enem je obnovila naročnino in dala listu v podporo, oziroma za zdravila \$3. Vidim, da dekle želi, da bi se list na ta način ozdravil.

Louis Zidar je obnovil naročnino in dal listu za zdravila \$2. Vse to bo že nekoliko zaleгло.

Frank Bencina je telefonično sporočil v urad, da se nahaja v Walther Memorial bolnišnici na 1116 N. Kedzie Ave., kamor je bil odpeljan na priporočilo zdravnika, ko ga je dušila pljučnica. Kot sporoča, da se precej bolje počuti, ter upa, da bo v kratkem zapustil bolniško posteljo. To tudi mi želimo!

Cicero, Ill. — John Bartol je obnovil naročnino in za zdravila \$1. Ob enem je pripomnil, da je najbrže že malo tako starih naročnikov pri listu kot je on, ko je od vsega začetka. Se pomagal je, da se je začelo. Lep rekord!

Arcadia, Kans. — John Kunstel, naš novi zastopnik v onem kraju, je poslal naročnino za našega starega zastopnika Johna Shularja. Sam Kunstel prispeva listu v podporo \$1, za zdravila seveda. Poleg pa omenja o premošnjah, da so komaj začeli delati pod novo pogodbo, pa so že začeli rove zapirati. Pri tem je že precej Slovencev prizadetih.

Kunstel še dela pa kot izgleda bo šel ta mesec lahko regrat nabirat, ker rov, v katerem je uposlen je izrpan. Skrbni ga, če bodo tudi sedaj kapitalistični časopisi točili debele krokodilove solze, kot so jih zadnjič ko so premogarji stivali, radi izgub na plačah. Pravi, da sam zase je skoraj gotov, da ga ne bo več kopal, ker ne misli, da bi še delo dobil — poleg tega pa pravi, da ga je že kopal 37 let. Upa, da je s tem že nakopal svoj odmerek. Sel bo v pokoj, če mu bodo dali kaj pokojnine. Hm — po 37 letih je še to vprašaj: "če bodo dali" — kaj naj kdo reče na to?

Detroit, Mich. — Mrs. J. Korcic je nam poslala naročnino za Nicka Kastelica, za Martina Mentona in za Slov. N. dom na John R. Poleg tega je v eni vrsti v naglosti napisala, da je "Joe zelo bolan v bolnišnici". Nima nobenega pojasnila kaj in kako. Upamo, da kmalu okreva, ob enem pa želimo kaj več izvedeti o njegovem stanju.

St. Croles, Mich. — Frank Markel je obnovil naročnino, poslal znesek za koledar in listu za zdravila \$1.50. Pripomni pa, da mu nikakor ne gre v glavo po številkah lista. Rajše bi datum poleg naslova. Tako — ali tako, je vse enako.

Kansas City, Mo. — A. Braunicar je obnovil naročnino.

St. Louis, Mo. — John Spiller je poslal naročnino zase in za Franka Rosemana. Prispevala sta tudi za zdravila Frank Roseman \$2 in John Spiller \$2.

Cleveland, O. — John Krebel je sporočil, da so mu obnovili naročnino Frances Bajec, Frank Cesen in John Filipič. Dopis, ki ga je poslal je bil že v zadnji številki, v katerem je apeliral na poset Zarjinega koncerta, ki ga priredje v nedeljo 16. aprila v Slov. narodnem domu na St. Clair Ave. V tem programu bo sodelovala zelo fina pevka iz Pittsburgha, Josephine Klun. Čikažanom je zbor Zarja že znan, saj je tu že večkrat nastopil, in tudi gospodična Klun je že pela v tem mestu. Posetnikom se je s svojim lepim liricnim glasom in ljubkim nastopom zelo priljubila. Skoda, da ni par blokov bliže, pa bi prišli pogledat. Pa saj vem, da bo dvorana polna do zadnjega kotička ob takem bogatem programu, ki ga bodo nudili občinstvu.

Cleveland, O. — Anton Jančevič je poslal naročnino zase, za Lavrenca Zalaznika, Josepha Maslo, (Maslo je dal tudi za zdravila \$1.40) in za Antona Cukjata. Slednji se mi je zgubil za en čas. List je hodil nazaj, pa nisem vedel kaj naj bi — pa sem pisal vednemu popotniku, naj stvar preišče, in res je stvar

uredil, da spet vemo kje je naš naročnik in prijatelj.

Se iz Clevelanda — Erazem Gorshe je poslal naročilo in znesek za sedem koledarjev, z naročilom, da jih naj hitro pošljem. Zal, hitro jih ne morem — kmal pa že.

Maple Hts., Ohio — Frank Shamrov je obnovil naročnino, poslal znesek za koledar in 50c listu v podporo.

Ambridge, Pa. — Louis Uhernik je obnovil naročnino in dal listu v podporo \$2. Koledar ima pa že naročen pri Geo. Smrekarju. Tako je vse v redu.

Clarksville, Pa. — Frank Albrecht je obnovil naročnino in prispeval listu v podporo \$1.

Forest City, Pa. — Caroline Pavsek je ponovila naročnino.

Johnstown, Pa. — Frank Cvetan mi piše, da če ne bo kmalu koledarja, da bo izgubil naročila, ker nekateri naročniki so že bolj pri slabem zdravju in tako mu je že umrl Paul Less iz Tire Hilla, Pa. S tem smo izgubili tudi naročnika na list. Cvetan obeta, da bo ob priliki kaj napisal o pokojniku. Ohranimo ga v blagem spominu. Vse drugo O. K.

Sharon, Pa. — Josephine Cvelbar je poslala članarino Prosvetni matici za Federacijo društev SNPJ iz vzhodnega Ohio in zapadne Pennsylvanije, znesek \$12.

Milwaukee, Wis. — Louis Barborich je poslal naročnino zase za Josepha Vidmarja in za Franka Primozičha.

Mehika — Prijateljske pozdrave pošiljajo Joško in Mary Oven in hčerka Mitzi. Poročali smo že, da sta tam na počitnicah.

Florida — Pozdrave smo prejeli tudi od glavnega tajnika SNPJ Fred A. Vidra in njegove soproge, ki sta na počitnicah v Floridi.

V današnji izdaji je oglas društva Zvon št. 70 ABZ. Iz oglasa lahko razvidite, kako bogat program bo podan v nedeljo 16. aprila v Solski dvorani na Cermak Rd. in Wolcott Ave. v Chicagu. Ves potek programa je v rokah dobro znanega in agilnega tajnika društva Antona Krapenca, ki je še eden onih redkih ljudi v današnjih dneh, da je pripravljen trdo delati za dobro stvar, kar zagotavlja tudi uspeh.

Priredba se oglašja tudi pod imenom "Liberty Bell", da ne bi kdo mislil, da je to druga organizacija ali priredba.

Zbor Prešeren bo imel svoj pomladanski koncert 7. maja v American Hall na 1440 W. 18th St. Kaj več o tem pozneje.

IZ URADA "BIG" TONYJA

(Ta dopis je bil poslan že za v prejšnjo številko, a ni bilo prostora za vsaj poslano gradivo.)

Oakland, Calif. — O škofu Rožmanu smo že veliko čitali in ga videli v filmih, kako se je klanjal oficirjem okupatorja Hitlerja. Da-li so verodostojni ali ne, ne bom presegal, a pisali so, da je bežal iz Slovenije z nacijskimi četami vred in se po ovinkih znašel končno v Italiji. Brali smo v časopisih tudi to, da se je zatekel v Ameriko, ker Vatikan ni mogel vzdrževati vse ubežne duhovščine, in pa ker da je tu varnejši pred zaporno kaznijo, ki mu jo je sodišče v Ljubljani po dokaj obširni obravnavi določilo na 18 let. A tu v Ameriki pa se mu dobro godi. V severni in v Južni, ker obe že je prepotoval.

Slučajno mi je prišel v roke Koledar Ave Maria. V njemu čitam, da je škof Rožman pregnanec, ne pa begunec. Avtor tistega članka ga povisuje, da kako zelo so mu pri srcu naši ljudje, posebno seveda begunci, oziroma "pregnanci". Ne gre mi v glavo, kako morajo toliko šolani ljudje na take pretege zavajati narod.

Se nekaj drugega je v istem koledarju, kar mi tudi ne gre v glavo! Trdijo v njemu še vedno povsem nedokazano dogmo, da je Sveti Oče v Rimu Kristusov namestnik na zemlji. Nikjer in zgodovini se ne najde dokumenta o tem. Tudi način papeževga življenja ne priča, da je on res kak postavni (legalni) namest-

nik Tesarjevega sina, ki mu je bil sicer le reditelj, kot uči biblija.

Cemu papež dopušča, da ga nosijo po katedrali sv. Petra v zlati nosilnici, okinčanega z dragulji, v najdražjih baržunih, dočim Krist ni imel prostora kamor bi glavo položil, in hodil je največ bos, v krilu "brez šiva"?

Ko je papež proglasil 1950 za sveto leto, je bilo v Rimu že ob prvem sprejemu nad 50,000 romarjev. Vsem je podelil svoj blagoslov. Čudno, da še toliko ljudstva verjame v taka praznovanja. V resnici njegov blagoslov zaleže toliko kot bi moj — razlika je le, v njegovega verniki verjamejo, v mojega pa ne bi. Zaleže pa jim prav toliko njegov kakor bi jim moj.

Verniki tudi še vedno verjamejo, kako velika je njegova moč v priprošnjah tik nebeskega stola. A če je to res, čemu ta Božji Namestnik na zemlji ne more izprostiti milosti za teptano človeštvo? Kako, da ni mogel s svojimi priprošnjami preprečiti vojne — ne ene, ne druge, pravzaprav še nikdar nobene? Cemu ni protestiral, ko so tudi pomorne katoličane obešali na mersarske kavlje?

Citatelji koledarja Ave Maria se mi smilijo, če verjamejo v vsa ta čudodelstva cerkve in njenega poglavarja, ko vendar vsa zgodovina prča, da nima ne naslednik sv. Petra, ne njegova "edino zveličavna vera" prav nobene moči in gre vzlic nji vsled tega vse narobe.

A po svetu bo preobrat, pa če se ga cerkve še tako branijo, kajti napredek gre svojo pot neglede na ovire, vere in vraže. Torej ne bo ničesar za vse večne čase ostalo pri starem.

Oni dan je zabrnal telefon v moji hiši, mama vzame slušalko z običajnim "halo", in glas z one strani pravi: "Skof Rožman govori. Prosim, pokličite Toneta Tomšiča."

Takoj sem vedel, da je to šala. Na drugem koncu žice ni bil nihče drugi kot Peter Benedict. Zelel je izvedeti, kje je v Oaklandu "gostilna pod Hrastom". Dal sem mu njen naslov in nato me povabil, da naj prideva tudi midva tja. Na take pozive se rad odzovem, in tako svo z mamoo odšla k Albertu Hrastu. Imeli smo se prav imenito.

Peter svoje prijatelje z veseljem potrta. Z njim je bila soproga Mary, njegov starejši sin Peter z ženo in tako smo si ustvarili družbo. Njegov sin je nato odšel s soprogo v motel, starejši Peter Benedikt s svojo soprogo pa je ostal pri nas dva dni. On je zelo dober podpornik Proletarca. Ko je odšel, mi je izročil \$10, z naročilom, naj jih

pošljem v tiskovni sklad Proletarca kadar bom kaj pisal vanj. Tudi Albert Hrast je prispeval v omenjeni sklad \$1.50 — dolžan sem mu bil za pijačo, pa je dejal, kar pošlji tisto v tiskovni sklad.

Dne 19. marca je preteklo 28 let od kar smo se pripeljali iz Kansasa v Kalifornijo. Bilo je na nedeljo, kakor je bila nedelja tudi na letošnjega 19. marca.

V tem času se je marsikaj spremenilo in se bo še, predno se preselimo v deželo, iz katere ni vrnitve.

Naj h koncu omenim, da sva se z mamoo odločila iti za velikonočne praznike v Fontano po pirhe. John Pečnik naju je že večkrat pisмено povabil tja na Veliko noč in tako sva se mu radevolje odzvala. Seveda sem v naprej vedel, da ne bo samo pri pirhah, pač pa da nam postrežejo tudi z okusnimi klobasami, ki jih zna baš on izborno narediti.

Od naju obeh vsi iskreno pozdravljeni! — Anton Tomšič.

Tole mi ne gre v glavo?

Kako to, da ljudstvo dopušča višati profite korporacijam in nižati religiozne podpore revežem, to mi nikakor ne gre v glavo! V Illinoisu so znizali pokojnine ljudem, ki so vsled starosti do njih upravičeni, toda delavska vlada se zagovarja, da nima dovolj denarja v pokojninskem skladu. Slično se je storilo v New Yorku in v raznih drugih državah. To se dogaja, ker volilci v svoji zavedenosti glasujejo vedno le za "delavske" ter druge "ljudske" prijatelje, namesto za kandidate iz svojega sloja. Cemu tega ta delavska vlada ne more zapostavi, tudi to mi ne gre v glavo!

VABILO

Slovinci v Chicagu in okolici so prijazno vabljeni
na proslavo dneva Ameriške Bratske Zveze
katero priredi društvo

LIBERTY BELL (Zvon) št. 70 ABZ

v nedeljo 16. aprila

V Solski dvorani, Cermak Road & Wolcott Ave.

PROGRAM

- Poje pevski zbor "France Prešeren" pod vodstvom F. J. Kubina.
- Antoinette Krapenc igra na havajsko kitaro.
- Thomas Cukale, tenor, poje zbrane pesmi.
- Govori Frank Vranicar, glavni nadzornik ABZ.
- "MOC UNIFORME", šaloigra v treh dejanjih.

OSEBE:

Pavel Cviren, krojač	Anton Krapenc
Agata, njegova žena	Anna Krapenc
Milek, krojaški pomočnik	Joseph Fajfar
Zigon, lovec	Frank Petrich
Majer, agent	John Huhan
Jelenc, župan	Frank Ribich
Kožuh	Joseph Oblak
Slak	John Prah
Trček	Thomas Cukale
Pečka	Frank Kopore
Eksekutor	John Gottlieb
Jernej, hlapec	Joseph Gomilar
Liza	Frances Gomilar
Jera	Antoinette Krapenc
Sepetalka	Mary Krapenc

Igro vodi Anton Krapenc

Pričetek programa točno ob 3. popoldan. Po programu ples in prosta zabava. Za ples igra Frank Debevc in njegova godba Vstopnina 75 centov. K obilni udeležbi vabi ODBOR.

BARBIĆ PIŠE

Cleveland, Ohio — Pittsburgh Sun-Telegraph je še poročal o Cvetičevih izpovedih pred kongresnim odsekom za raziskovanje protiameriških aktivnosti. Cvetič, kot znano, je bil smatran v krogih svoje stranke za zelo zaupnega komunista, zato mu je poverila mnoge važne odbore v sekciji Ameriškega slovanskega kongresa za zapadno Penno, v odboru za protektoriranje tuje-rodcev, v agitacijskih odsekih za progresivno stranko in imel je dostop, ali pa vodil tudi arhive teh skupin. Ko mu je stranka naročila — tako je trdil pred kongresnim odsekom, da naj vse listine teh organizacij sežge v protektoriji svoje stranke in njenih aktivnosti, ji je to obljubil izvršiti, dokumente in pisma pa lepo zavil skupaj ter jih poslal v Washington omenjenemu raziskovalnemu odboru.

Cvetič, ki je bil ob enem vladni ovaduh in ga je v ta namen plačeval FBI, je pri zaslišanju pred odsekom spoznal, da je imel ovaduha tudi proti sebi. Ta je bil neki George Dietz, menda trgovec z zlatinno v pittsburskem okrožju. Stranka ga je smatrala za prav tako zvestega člana kakor Cvetiča, ter mu vse zaupala. Pomagal ji je tudi s priporočilom, da se lahko vsi tajni sestanki vršijo pri nje-mu, zadaj za prodajalno, ker ne bo nihče nič sumil — saj ljudje v trgovino prihajajo in odhajajo. Tako so se zbirali člani partije v njegovih prostorih in Cvetič je o vsaki taki zaupni seji prav tako zaupno poročal zvezni detektivski agenciji FBI, kaj so govorili, kaj sklenili in kakšne načrte so dogotovili. Dejal je, da je omenjeni George Dietz navdušen komunist in da partiji veliko pomaga z navetini in materijalno. Treba se ga je varovati, je svetoval detektivom FBI.

Cvetič pač ni vedel, da je prav tisti "navdušeni" komunist Dietz prav tako o njemu poročal, kako da je on (Cvetič) navdušen za partijo, kako odgovorna dela da prevzema v nji in da naj zvezni detektivji pazijo nanj. Tako sta oba spijonarala drug proti drugemu, ne da bi eden vedel o drugemu, da sta oba v službi — ne samo partije temveč v glavnem za FBI.

Oba sta bila aktivna v takozvanih "frontnih" organizacijah partije. Cvetičevo pripovedovanje pred kongresnim odsekom ni bilo za nas nič novega. Vsa-kemu, ki je imel kdaj kaj opraviti s temi ljudmi, je njihova taktika znana. Spominjam se, kako je bilo pred leti na naša društva poslano pismo, da naj kolikor mogoče prispevamo v pomoč ubogim mehškim delavcem in podpisani je bil na koncu pisma poleg drugih sponzorjev Louis Adamič. Pač zato, ker so bila ta pisma poslana slovenskim društvom. Louis Adamič je pozneje izjavil, da ni tega podpisa v ome-njeni namen nikoli nikomur posodil.

Tudi Henry Wallace je na svojem nedavnem shodu v Chicagu — kakor je bilo poročano — dejal, da ni s komunistično znamko, ki se jo pritiska progresivni stranki, nič zadovoljen. Cvetič je pred kongresnim odsekom pripovedoval, kako sta bila z Wallaceom na sestanku za progresivno stranko on (Cvetič) ter George Vuchinič v nekem hotelu in da je bil z Wallaceom tudi Baldwin. Zelela sta od Cvetiča ter Vuchiniča izvedeti, na koliko glasov bi mogla progresivna stranka računati od ameriških Slovanov.

Obljubila sta kajpada vse mogoče in še več nemogočega. Sedaj pa je Cvetič priznal, da se je pritačnil v Ameriški slovanski kongres kot agent FBI zato, da izve, kako so ga komunisti organizirali ter ga ustvarili za orodje svoje partije ter vnanje politike sovjetske vlade.

To za tiste, ki se na delavsko politično gibanje kaj razumejo, ni nobena novica. Od vsega začetka smo vedeli, kaj je ta kongres in kje je bil zasnovan ter čemu.

Tako imamo nekateri tudi skušnje, kako so hoteli prav taki karakterji prevzeti pod svojo kontrolo tudi največjo podporno organizacijo z veliko ofenzivo v tisku, na shodih in potem s končno akcijo na konvenciji. Urednik Proletarca, Frank Zaitz, se bo tega gotovo spominjal s konvencije leta 1925, kateri je

predsedoval, in potem spet konvencije štiri leta pozneje.

V dnevnem tisku je bilo poročano, da je Cvetič kongresnemu odseku razlagal, kako da imajo pri partiji razne sezname takih ljudi, ki se jih označuje za "suckers". Kongresnik Walter (demokrat) ga je vprašal, kako da toliko duhovnikov prispeva v sklade teh "frontnih" organizacij. Cvetič mu je odgovoril, da ima partija program za vsakega, tako da vleče. Ima program za civilne svobodščine ter organizacijo, ki ga oglašja in kolekta. Ima program in organizacijo v obrambo črnece, program v obrambo tojerodcev itd. itd. Navedel je urade, kjer so se sestajali, v katerih krajih, kdo so se jih udeleževali in potrdil se je diskriminirati tudi one unije, ki so označene po tem odseku da jih komunisti kontrolirajo in so bile izobčene iz CIO.

Dalje je Cvetič kongresnemu odseku pripovedoval, kako so se organizirali v času ko je bil razglašen pakt prijateljstva med Hitlerjem in Stalinom. Nekaj časa so bili vsi osumljeni, nekateri tega niti verjeti niso mogli, a zvesti pa so ostali partiji ter sledili njenemu naročilu, da naj se bore proti "imperialistični" vojni (Anglije in Francije) in da naj preprečijo vstop Zed. držav v vojno na stran zaveznikov. Tako so ustvarili geslo "Yanks Are Not Coming" (Angliji na pomoč). A ko je Hitler pogodbo z Rusijo prelomil ter jo napadel, je stranka iz svojega prejšnjega gesla črtala besedo "NOT", tako da se je od tedaj naprej geslo glasilo, "Yanks ARE Coming!"

Pišem o teh rečeh zato, ker je dobro, da razumemo, da ni vse zlato kar se sveti, in da smo imeli na konvencijah SNPJ tudi take "komuniste", med njimi najbolj kričavega, o katerem nisi mogel biti prepričan, ali je najet agent provokator, ali pa res kak revolucionarni prenapetež. Urejeval je komunistične slovenske in hrvatske liste, šel širom dežele in govoril — nato pa ga je partija izobčila ter ga proglasila za to, kar sem prej omenil, za agenta provokatorja.

Tako gre ta stvar s tukajšnjim uradnim komunistom. Na eni strani ga ni, na drugi pa ga kongresniki in senatorji vidijo na kupe celo v državnem departementu in sploh v vsi Trumanovi administraciji. To je moje zadnje poročilo o tej aferi. Lahko pa pride še kaj drugega na dnevni red. — Frank Barbič.

KOMENTARJI

(Konec s 1. strani.) NEPISEMENOST se lahko odpravi kaj hitro. Primoraj v šole vse otroke in pa vse tiste odrasle, ki ne znajo pisati in čitati. Nepismenih ljudi je bilo v Rusiji pred revolucijo marsikje nad 80 odstotkov in tudi več. Nova vlada je nepismenost v nekaj letih skoro povsem iztrebila. Danes je pouk v USSR obvezen in povsod v nji je poskrbljeno, da imajo otroci vse prilžnosti do osnovnega pouka in potem pa iti v višje šole, ako napravijo potrebne izpite. Tudi v Jugoslaviji je bila nepismenost odpravljena na enak način. V Bosni in Hercegovini npr. je znal le malokdo čitati in pisati. Odstotek nepismenih v Srbiji je bil izredno visok in v Macedoniji pa še večji. Najnižji je bil v Sloveniji. Po zmagi nad okupatorjem so se morali vsi nepismeni učiti čitati razen stari ljudje. A v klerikalni fašistični Španiji pa odpravno nepismenosti šele obljublja. Če španska republika ne bi bila poražena, bi bil ta problem že rešen.

LEON BLUM — njegovo delo in njegovo življenje

(Dalje s 1. strani) ga je Blum predstavljal. Leon Blum je postal socialist že v mladosti. Skupno z Jean Jauresom sta ustanovila socialistični dnevnik "Humanite", ki so se ga v ljudskem vretju po prvi svetovni vojni polastili komunisti. Po ločitvi od Blumove stranke so si ustanovili svoje ter jo pridružili kominterni v Moskvi. Jean Jaures — največji socialist v Franciji tedanje dobe, je bil med prvo svetovno vojno — oziroma že takoj v njenem začetku, umorjen od nacionalističnega fanatika. Od tedaj je Leon Blum postal vodja socialističnega gibanja. Napisal mnogo

knjig, bil je sijajen govornik in mislec.

V drugi svetovni vojni je po kapitulaciji francoske armade ostal doma rajše kot da bi kam pobegnil. Ko je bila ustanovljena pro-Hitlerjeva vlada v Vichyju, je on v parlamentu glasoval proti nji. Bil je gnan pred sodišče ter obsojen v zapor. Potem so ga Nemci odvedli v svoj koncentracijski tabor, kjer so ga imeli do poraza. Tako se je Blum vrnil v Francijo leta 1945 in prišel iz razvalin graditi s svojimi tovariši gibanje zopet skoro z nova, kajti med vojno je bilo podtalno.

Umrl je naglo, zadet od srčne kapi. Ob zatonu svoje življenja je videl nazadovanje svoje stranke, a bil je preutrujen, da bi mogel spet postati to kar je bil v prejšnjih letih. Storil je za delavski razred veliko neprecenljivega in tudi veliko prestal v življenju. S svojim delom, s svojimi knjigami, s svojimi političnimi progami in s svojim udejstvom v vladi in drugje je si v zgodovini francoskega in vsega mednarodnega delavskega gibanja ustvaril trajen spomenik.

Važnost letošnjega ljudskega štetja

(Konec s 1. strani.) Postava določa, da se odgovori na vsa vprašanja Censusa, toda ista postava utemeljuje, da ostanejo informacije posameznika tajne. Stevec je zaprežen in ne sme izdajati nobenih informacij, ki jih dobi pri štetju od ljudi. Ako prekrši postavo, je kaznovan. Urad štetja tudi ne izroča informacij o posamezniku ali podjetju nikomur razen v slučajih potrebe posamezniku samemu ali njegovemu legalnemu zastopniku. Do informacij censusa nima pravice niti FBI ali kak drugi zvezni preiskovalci, niti nobena davčna agentura. Dejstva zbrana tekom štetja so uporabljena v korist in zaščito ameriškega ljudstva.

Ali več . . .

—da je bil železobetonski prvokrat izdelan 1855? Takrat je zgradil Francoz Lambot čolin iz železobetona.

—da ni zrak enotna snov, temveč je sestavljen iz več plinov? Glavni sestavni sta kisik in dušik. Prvega je v zraku približno 1/5, drugega pa 4/5.

—da padejo večkrat kosi železa iz vesirja na Zemljo. Ti železni izpadnebniki se imenujejo sideriti. Dosedaj poznani tehtajo od 50 kg do 50,000 kg.

—da se tali kovina volfram, ki jo rabimo za izdelovanje zelo trdega jekla, šele pri 3,400° C?

—da je svinec 11,3 krat, živo srebro 13,6 krat, zlato pa 19,3 krat težje od iste množine vode?

—da znaša 18,133 m. največja višina, do katere se je dvignil človek z letalom?

—da je letelo najhitrejšje letalo na svetu s hitrostjo 1079,841 km na uro?

—da ima v Evropi vsaka 61 oseba 1 avto, dočim pride v Aziji na 1,804 oseb 1 avtomobil, v Afriki na 217 oseb, v Oceaniji (Avstralija, Nova Zelandija ter otočje) pa na 9 oseb 1 avtomobil. V ZDA ima vsaka četrta oseba avtomobil.

Dohodki dentistov se višajo

Dohodki ameriških zobozdravnikov so leta 1948 znašali povprečno \$6.912 na vsakega, ali 80% več kot leta 1941 in 60% več kot leta 1929, ko je dežela še imela prosperiteto.

ALI SODELUJETE? Dolžnost vsakega delavca je pomagati v borbi proti krivicam in za boljše razmere.

Nasilje nad brezpravnimi jemlje vero brezpravnim (nezaščitenim) v avtoriteto prava.

Dr. John J. Zavertnik PHYSICIAN and SURGEON 3724 WEST 26th STREET Tel. Crawford 7-2212 OFFICE HOURS: 1:30 to 4 P.M. (Except Wed., Sat. and Sun.) 6:30 to 8:30 P.M. (Except Wed., Sat. and Sun.) Residence: 221 Shinton Rd., Riverside, Ill. Phone Riverside 2212

Miško Kranjec: Fara Svetega Ivana

ROMAN

(Nadaljevanje.)

Nagliča in nepotrpežljivost jih ženeta v tuje naročje in neredko šla po osebni oblasti. Zakaj Miha vedno vidi pred sabo župniški prestol. Po hišah, po vaseh so močni; preprosti ljudje jim pritrjujejo, toda pred župnikom jih ti ljudje pušajo na cedilo. Uklonijo se. In ob nedeljah se z vdanostjo zbirajo okrog cerkve . . .

Ob nedeljskih dopoldnevih sta jih Matija in Giza gledala skoz okno, ko so se po maši ustavljali na svoji "purgi". Hranili so svojo staro navado iz davnih let. Zdelo se je, ko so se ustavili, kakor bi se reka zaježila. Ves prostor se je napolnil s pisano množico deklet in žensk, otrok in moških.

"Pridi jih gledat," je Giza vabila Matijo. Moral je iti. Sicer pa jih je tudi sam rad gledal, ko so stali tam kakor pomirjačca se reka. Pod orehi pri Mrkunovi hiši so včasih posedali cigani, ki so prišli kakor na zlet bog ve od kod. Ob Sušnikovi hiši je neka lončarska družina iz sosednje fare vsako nedeljo protajala lonce in sklade. Medtem ko je množica na purgi vrvela, so kmečke ženske trkale s prsti ob lonce in prilsuškovale zvoku, se pogajale, plačevale, nato pa obložene z lonci v rokah še postale za trenutek, da se pogovore z znanjaki. Tu se srečujejo fantje in dekleta, če že ne od blizu, se vsaj od daleč vidijo in se pozdravljajo z očmi. Srečujejo se prijateljice in znanke, kmetje v gruči modrujejo, otroci se vedno pogajajo za kako stvar.

Nasproti Podleskove trgovine stoji Zemljičeva hiša, pred njo pa lipo. Pod to lipo se zbirajo farni veljaki, si segajo v roke, prižigajo cigare in modrujejo. Tam je Rozman, tam je Smon, tam sta oba upokojena učitelja, tam so Podlesek, Stueh, Rožič, Koren, skratka tam so vsi, ki kaj pomenijo v fari. Govorijo o vojni, o nemškem prodiranju, o tem, da bo vojna kmalu končana. Vse to govorijo mirno, občutno. Ne kažejo ne svojih čustev ne svojege prepričanja, kakor da jim tega ni mar. Ne tako kot Kuharjevi ljudje, ki se, stojič ob strani, s pogledi sporazumevajo, se včasih ozrejo po veljakih in jim v srcih pretijo:

— Saj kmalu pride tudi k nam! Kaj naj pride in kam? H komu? K Mihi, Skobcu, Frasu? Mar ne k Sušniku, ki ga sicer ni pod lipo, ker ni doma, mar ne h Korenu? K Podlesku, k Rožiču?

Klemenc jih gleda in naposled si ne more kaj, da bi ne rekel Gizi: "Glej, podelil sem jih naprej na pet skupin, pa sta že samo dve!"

"Na kakšnih pet?" je vprašala Giza. "No vendar: župnikova, Sušnikova, učiteljska, Podleskova in Kuharjeva. Iz tega sem nameraval zvariti tri: župnikovo, Sušnikovo in našo, če bi se z Miho sporazumeli. Nazadnje bi pa še Sušnika poslali k župniku, kamor gotovo spada. Toda zdaj se mi je pomešalo. Sušnikovi in Mihovi in župnikovi, vsi gledajo čez mejo, le med seboj se še

"Ti, ne modruj tako in se ne navdušuj! Saj te poznam, da imaš vedno kje kake simpatije." "Ali kam hodim?" je vprašal. "Ne vem, ne morem reči. Pogledaš pa rad — to katero si pa tu pozdravil? Je vprašala, ko je videla, da se je priklonil. "Saj sem ti že pripovedoval o oni Skobčevi na Golem vrhu, ki nama je z Miho postregla spomladi, ko sva bila tam." "Katera pa je?"

Povedal je Gizi tako, da bi deklet ne opazila, dokler je ni zasledila med drugimi. Stala je sredi ceste v gruči deklet, obrnjena proti Sušnikovi hiši, kamor je uprla svoje oči, ne da bi jih odmaknila. Zdelo se je Gizi, da prav nič ne poslušajo prijateljic. Bila je revneje oblačena kakor druga dekleta. Imela je bluzo nežne rožne barve kakor breskvini cvet in zdelo se je, da je tudi sama tak breskvini cvet. V rokah je držala molitvenik, rdeče obšito rutico in nekaj že venečih rož. Velike oči so iskale v oknu Sušnikove hiše, usta je imela rahlo odprta. Nabrekla, rdeča, so bila podobna otroškim ustom. Zdelo se je, da hoče nekaj pošepniti, ali pa se nečemu čudi. Lase je imela nad čelom po sredi in dvojce počesane in so ji ob ruti do ušes rahlo gledali na plan in določno obrbljali njen nekoliko blede obraz.

"Saj je še pravi otrok," je rekla Giza. "Nič ne de," je odvrnil Matija. "Saj ima čas rasti. Nikamor se ji ne mudi." Čez čas je vprašala Giza: "Ali

jo že dolgo pozdravljaš?" "Nasmejal se je, ji položil roko na vrat: "Seveda. odkar jo poznam. — Ko pa se tako rada ozre sem . . . Ne boj se," se je nasmejal. "Saj pozdravljam se pet drugih. Bil sem pač v njihovem domu. Pa saj vem, da ženski uga-ja, če jo moški pozdravi; in mu zameri, če jo pozna samo, kadar nihče ne vidi. Druge niso nevarne, zdi se mi, da so že vse zaljubljene, vsaka v svojega. Ta pa še nima nikogar. Srce se prebujta. No, k letu se ne bo več tako ozirala sem. To preide . . . to je, bo že našla koga . . ."

Da, vse to preide in Francka bo morda za leto ali dve že zibala, prav gotovo takega, ki ga župnik pri statistiki ne bo nič vesel. Tam na Golem vrhu je to že dokazoval, da njegovo ime pride od besede "suh" ne pa "schuch", je ostal to, kar je bil, razen da je v Jugoslaviji pisal svoje ime, kakor mu je nekoč dopovedoval tista učiteljica. A ne zato, ker bi tako bilo pravilno, ampak, ker je moral, ako je hotel živeti. Toda v Jugoslavijo samo ni nikdar verjel. "Umetna stavba", "papirnata država", "gmili, prepreli temelji", "en sam nesmisel". In bog si ga veda, kaj vse. Kot jurist je še vedno trdil, da je država ne samo problematična, ampak kratko in malo neveljavna, nasilna ustvaritev. Kajpa, te stvari je trdil le Micki, ker bi bil neumen, da bi jih razglašal tepcem.

Drugače ni moglo biti. Nekdanji mali Schuschnigg, zaradi katerega je bila premeščena rodoljubna učiteljica, ker mu je dokazovala, da njegovo ime pride od besede "suh" ne pa "schuch", je ostal to, kar je bil, razen da je v Jugoslaviji pisal svoje ime, kakor mu je nekoč dopovedoval tista učiteljica. A ne zato, ker bi tako bilo pravilno, ampak, ker je moral, ako je hotel živeti. Toda v Jugoslavijo samo ni nikdar verjel. "Umetna stavba", "papirnata država", "gmili, prepreli temelji", "en sam nesmisel". In bog si ga veda, kaj vse. Kot jurist je še vedno trdil, da je država ne samo problematična, ampak kratko in malo neveljavna, nasilna ustvaritev. Kajpa, te stvari je trdil le Micki, ker bi bil neumen, da bi jih razglašal tepcem.

Umaknila se je. ilovica s purge. Ostale so samo ovele rože, ki so jih dekleta zmetala po cesti in ostal je vonj teh ovenelih rož.

III GOSPOD SODNIK GRE V POKOJ I

Na pokoj je gospod Konrad Sušnik že delj časa mislil in is-

kal zvez, da bi ga dobil. Tembolj so bile potrebne zveze, ker še ni imel dovolj let. A da bi do smrti garal, se mu je zdelo smešno. Da bi služil domovini? Kakšni domovini pa? Konrad Sušnik si ni nikjer prikival, da je ta domovina navadna potvorba, nekaj nemogočega, prav gotovo pa nekaj, kar je on sovražil iz dna svoje duše. Toda Sušnik ni bil neumen, da bi se "zagalopiral", kakor se mu je bilo zgodilo med ono vojno, kar se mu je kasneje neljubo maščevalo. Sicer ni bil edini od Slovencev, ki je trdil, da je Balkan "prekletto gnezdo", večna smodnišnica, vulkan, leglo mednarodnih zapletov, vzrok vsem vojnjam, toda bil je edini, ki ga je po njegovem prepričanju usoda kaznovala za te trditve. Odtlej je molčal, živel na tem "Balkanu", a svojega mnenja o njem ni spremenil. Nasprotno, zdaj je videl vse to "na lastne oči", in Balkan je bil še hušji, kakor se je bil nekoč poučil o njem.

Drugače ni moglo biti. Nekdanji mali Schuschnigg, zaradi katerega je bila premeščena rodoljubna učiteljica, ker mu je dokazovala, da njegovo ime pride od besede "suh" ne pa "schuch", je ostal to, kar je bil, razen da je v Jugoslaviji pisal svoje ime, kakor mu je nekoč dopovedoval tista učiteljica. A ne zato, ker bi tako bilo pravilno, ampak, ker je moral, ako je hotel živeti. Toda v Jugoslavijo samo ni nikdar verjel. "Umetna stavba", "papirnata država", "gmili, prepreli temelji", "en sam nesmisel". In bog si ga veda, kaj vse. Kot jurist je še vedno trdil, da je država ne samo problematična, ampak kratko in malo neveljavna, nasilna ustvaritev. Kajpa, te stvari je trdil le Micki, ker bi bil neumen, da bi jih razglašal tepcem.

Umaknila se je. ilovica s purge. Ostale so samo ovele rože, ki so jih dekleta zmetala po cesti in ostal je vonj teh ovenelih rož.

III GOSPOD SODNIK GRE V POKOJ I

Na pokoj je gospod Konrad Sušnik že delj časa mislil in is-

Rože za Velikonoc NAROČITE SEDAJ

Ob tej sredo-stoletni VELIKONOČI so rože še posebno važne. Lepo jih je nositi . . . dajo izraz veselja, željan in upanju . . . pokličite vašega cvetličarja, da vam pošlje cvetlice, kakršnih si želite in naročite jih bolnim ter drugim takim, da se bodo razveselili na Velikonoc.

LEPO JE NA TA PRAZNIK IMETI CVETJE NA PRŠIH

Say "Rejoice in Easter" with Flowers

Vaš cvetličar vam pošlje rože brezplačno kamorkoli

FILMI IZ STAREGA KRAJA POSEBNO PRIMERNI ZA PRIKAZOVANJE V KLUBIH IN DRUŠTVIH

Umetniški filmi

Slavica Zastava Orfice (Young Eagle) Angleški podnaslovi. Zivjet ce Ovaj Narod (Unconquered People) Angleški podnaslovi.

Dokumentarni filmi

Nova Jugoslavija (New Yugoslavia) Angl. komentar Dalmatinski ribiči Koralfari i Spuzvari Povratek v Domovino Nova Mladost Pruga Nikšić - Titograd Radnička Odmaralista (Worker's Holiday) Makedonija (Macedonia) Zimski sporti (Winter Carnival) Zurnali (Newsreels) in drugi

FILME SE LAHKO IZPOSODI ALI KUPI Za cene in vse ostale informacije se obrnite na Yugoslav Information Center Film Dept. 36 Central Park South New York 19, N. Y.

PRVA SLOVENSKA PRALNICA

Parkview Laundry Co.

1727-1731 W. 21st Street CHICAGO 8, ILL.

Fina postrežba — Cene zmerne — Delo jamčeno

TELEFONI: CAnal 6-7172-6-7173

ZA LICNE TISKOVINE VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH SE VEDNO OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO

ADRIA PRINTING COMPANY

Tel. Michigan 2-3145

1838 N. HALSTED ST. CHICAGO 14, ILL.

PROLETAREC SE TISKA PRI NAS

The Cure for McCarthy

SO FAR, Sen. Joseph R. McCarthy (R., Wis.) has scored a complete goose-egg on his charges that the State Department is infested with Communists.

It looks very much as if his top "case," that of Owen Lattimore, Far Eastern expert, is about to blow up like the rest. McCarthy himself says his whole witch-hunt hangs or falls on his case against Lattimore, whom he identified "off the record" as the alleged boss of an alleged Soviet espionage ring in the State Department.

Lattimore cables from Afghanistan, where he went on a United Nations mission, that the charges are "pure moonshine." The State Department says Lattimore has been employed by it only once—for several months on a foreign mission five years ago. Chairman Tydings of the Senate investigating committee says McCarthy has produced "no evidence, no facts, no paper, no action, nothing" to substantiate his charges.

Presumably Lattimore will get a chance to answer completely when he returns to this country. Every principle of decency and fair play demands that he should have that chance.

But it is time to recognize that a slandered citizen's freedom to chase down false and scandalous rumors about his integrity is not enough.

Somewhat Americans in public life have got to be taught that THEY bear the responsibility when they engage in reckless character assassination. They must be taught that it is up to the accuser, not the accused, to establish the facts—and that until facts are established, a decent self-restraint in the airing of suspicions and innuendoes is a common duty.

THE ONLY WAY these elemental principles of decent conduct can be brought home is to drive from public life those who violate them. Unless future developments put a different face on what is presently the great McCarthy fiasco, that is what ought to happen to McCarthy. He should be bounced out of the Senate so hard that the echoes make an unforgettable impression on other "statesmen" of his stamp.

Ultimately, that is a job for the people of Wisconsin. But the leaders of the Republican Party bear a share of the responsibility. Like sniveling boys, some Republican leaders—notably Taft and Wherry—have been quietly egging McCarthy on, apparently in the hope that some of his mud might stick.

These gentlemen should come to understand that not everything goes in politics. They should learn that even a politician is expected to observe some ground rules of fairness and decency.

This will become clear to the politicians if and when American public opinion condemns by action as well as by thought these wild assaults upon character in the name of "Americanism."

And whose responsibility is that? Why, friend, it is nobody's but YOURS.—Chicago Sun-Times.

How Much Rent Do You Pay?

Congress is in an "economy" mood. It is making all sorts of gestures in the direction of saving money. But there is at least one case where this mood will cost you money in the end.

The instance is rent control. The Senate has given the top-off over a growing sentiment toward ending the Federal rent control law on June 30. It recently voted enough money to pay off the employees of the Office of Housing Expediter, charged with administering the law, and an insufficient amount to enforce the law until the end of June.

The tenants of this country must be awakened to the dangers inherent in the possibility of no more rent control. Every locality in the country that has been decontrolled under provisions of the present law can tell stories of rent increases that would make you shudder.

What happened in Shamokin, Pa., is an excellent example. On December 21, 1949, all guards over rents in that community were ended after landlords convinced local officials that Shamokin no longer was in the critical housing shortage category.

Three months later—on March 17, to be exact—rent control was reinvoked in Shamokin. Why? Rents had skyrocketed on an average of 33.1 per cent.

Data from all parts of the country show that where landlords have been successful in decontrolling rents, tenants have received notices of increases ranging from around 16 per cent to as much as 275 per cent. And suppose they couldn't pay anymore? The answer is eviction!—The Advance.

REFLECTIONS

By Raymond S. Hofess

THE PROPOSAL OF Trygve Lie, secretary-general of the United Nations, for a 20-year program to win peace between Russia and the United States is a pious hope. It can not be anything more than that so long as the United States of America holds fast to a capitalist private-profit economy.

Upon what is this pessimistic assertion based? Well, for one thing, a capitalist United States is not and can not be at peace with itself. Class and group conflicts limit the objectives of most Americans to a very short time-range and prevent the formulation of a broad objective upon which the American people can remain united for as long as 20 years. Our will for Peace is weakened by our greater desire for personal advantage and by our attention to immediacies which, however desirable, result in "family squabbles" that foredoom our hope for a peaceful world.

THE ANTAGONISM BETWEEN capitalist U. S. A. and communist Russia are too basic to be reconciled. The two economies collide so squarely that life for the one means death for the other; that is the Russian thesis and it is correct.

Surely, American capitalism can not live if more and more of the world's people become committed to a policy which has outlawed private ownership and the profit motive that is the core of capitalism.

Capitalism MUST have access to the raw materials which communist expansion will deny them. It MUST have the markets for surpluses that American workers produce and opportunities for reasonably safe investments in all parts of the world—both of which simply can't exist in the communist areas of this turbulent planet. So capitalism can't tolerate com-

munist and remain what it is, and communism can't make room for capitalism without surrendering all that it stands for.

DOES ALL THIS mean that the American people should reconcile themselves either to surrender to Russian communism or accept that ultimate war of H-Bombs which scientists tell us may destroy all human life? Not at all.

There are some things that are worth dying for, but an outworn economy is not one of them. It would be far better to inaugurate a new economy that will fit with the facts of life and make peace a possibility.

Trygve Lie's proposal would have some chance of working out if the United States of America were a socialist cooperative commonwealth. For then we Americans, living as we do in the richest nation on earth, would not be faced with the compulsions that confront our capitalist economy.

Of course, nobody knows for sure whether Russia would want to destroy us if the American people would be by democratic methods what has been started by Russian dictators. But at least it would not be necessary for a socialist America to destroy communism in order to preserve its own existence. For under socialism, which would produce wealth for use, surpluses would not demand expansion and investment abroad or produce unemployment and poverty at home.

IT DOES SEEM as though the ultimate alternative that confronts us Americans—who still have the power of decision—is Socialism or War. Or, if we take our atomic scientists seriously, Socialism or Death.

THE MARCH OF LABOR

"Labor's Choice, the People's Friend"

We wonder whether the political wheelhorses of the American Labor Movement are still proud of the fact that they helped Robert Kerr, the Oklahoma oil multimillionaire, to win a seat in the United States Senate.

Well, they should be if "free enterprise" means much to them. For Kerr believes in freedom of a sort, to be sure.

The freedom that the Oklahoman wants is freedom from federal regulation for the natural gas interests of which he is an important member. And, if we can believe columnist Pearson, Kerr is lobbying with all his might for a bill that will cost the consuming public \$506,000,000 every year from here on out.

We are of the opinion that racketeers are always willing to let the other fellow have a little bit in exchange for a whole lot. Perhaps Kerr also feels that way about it; if Labor doesn't object to his own private grab, he might be very willing to throw a few crumbs to the unions.

However, we just can't believe that any large segment of Organized Labor's leadership is willing to sell out the country in that manner for their own group and immediate advantage. It was not on that basis that they helped Bob Kerr to a seat on the world's most powerful democratic lawmaking body.

Even more important—and more deplorable—is the real reasons why working people are herded behind men like Kerr. That reason is that workers just must choose between two evils when they lack a party of their own and an objective that doesn't fit in with the capitalist way of life. Labor didn't support Kerr and other old party politicians because they were good, but because they were adjudged less-bad than their opponents.

It seems to us that the Labor movement is now strong enough and mature enough to be politically independent and too proud to ask for favors. Organized millions should not be content to have anybody do something for them. On the contrary, they should now be getting ready to do things for themselves.

"Friends" of Labor are always likely to go sour; that has been demonstrated on a number of occasions. Even Joe Ball, a Senator whom Labor learned to hate, was a "friend" for a while after he supported Franklin D. Roosevelt.

But with a party of their own and a program that challenges the legalized robbery of a private-profit economy, workers can be their own friends and do the work they want done much more surely than it ever will be done by people who trade promises or even favors for votes.

As to regulating the natural gas industry, we are confident that most workers will agree that the person who wants to tax the public for many billions of dollars for the privilege of using a natural resource is acting decidedly unfriendly to the whole of the American people. And how can a man be a friend of Labor and still levy tribute on everybody?—Reading Labor Advocate.

Is Joe 'Red'?

August Derleth, famous author of McCarthy's home state of Wisconsin, has wired Chairman Tydings of the Senate investigating committee as follows:

"As a subversive-conscious American, I strongly urge your committee to thoroughly investigate publicity-seeking Senator Joseph McCarthy of Wisconsin, particularly in regard to the precise degree of his friendship for Soviet Russia, since his wild and irresponsible charges against our State Department are giving comfort to no one and no country but Communists and Russia."

West Growing

SAN FRANCISCO — One-third of the total increase in population of the United States in the next ten years will be accounted for by the three states on the Pacific Coast, according to an estimate of the Pacific Coast Board of Governmental Relations.

The board, which is made up of the governors and other officials of the three states, mayors and county and federal officials, warned that two million more jobs will be needed in the area.

'Vets' Gyped

DETROIT—The Michigan School of Trades, Inc., together with four subsidiary schools and 10 individuals, were charged by the Federal government recently with overcharging the Veterans' Administration \$742,675 in the G. I.

WHY DOCTORS ARE SCARCE

One of the proposals of the President's health program would help more young persons become doctors.

Does the country need them? Look at these figures:

Forty-five years ago, 512 more M.D.'s were graduated than were graduated in 1949. There were 81 more medical schools then than were in existence last year, and there were 2,477 more students studying medicine.

Yet the American Medical Association keeps screaming that the U. S. has more doctors per capita than any other country. The implication, of course, is that we don't need any more new ones than we've been getting from the medical colleges.

The truth is that the medical brass doesn't like competition any more than their lobby brothers—the real estate salesmen, the gas dealers and the grocers.—League Reporter.

A Great Woman Dies at 92

Alice Stone Blackwell is dead at 92. She was a great woman and came of a great family. One of her aunts was the first woman to be ordained a minister. Her mother, Lucy Stone, was the first Massachusetts woman to go to college. Lucy became a lecturer against Negro slavery and for woman's rights "when mere public speaking by women was considered an indecency." Her husband, Alice's father, was a crusader along the same lines.

Maud Wood Park, who was the generalissimo in the long Washington battle for woman suffrage, puts it in a paragraph:

"Alice Stone Blackwell, more than any other living person, symbolizes the whole range of the struggle of women through two generations to win untrammelled human status."

But Alice Blackwell didn't confine her activities to woman suffrage. She was always on the side of those who struggled for justice and a fair chance in life. She championed the workers' right to organize and she did it when labor unions were struggling to exist.

It was as an editor that she was without a superior. She edited the "Woman's Journal," chief organ of the suffrage movement. It has been said by those who were in the thick of the fight, "Without that magazine women would not have been enfranchised."

So long as God gave her strength, she refused to retire from the fray. When one cause was won, she always turned to another which needed her help.—Labor.

Competition

Construction costs are coming down, the "Wall Street Journal" reported. The reason is a great increase in the number of contractors and the "fierce competition" between them.

The price of apartment buildings is down more than 8 per cent compared with the 1948 peak. Heavier construction, such as dams, bridges and railroads, now costs about 10 per cent less, and the cost of building highways is down 13 per cent.

According to the "Journal," the contractors are wailing the blues, but the customers should be happy because they are "getting more for their money than they have in years."

Experience Needed

Judge (to defendant): "You are lying so clumsily that I would advise you to get a lawyer."

GOOD NEWS FOR EASTER

A great variety of flowers will be available this Easter, which falls on Sunday, April 9th. Florists say we will have all the colors in roses again, as well as new types of carnations, gardenias and camelias.

According to the Allied Florists' Association, people will be getting more for their money this year. "There will be a good supply of all cut flowers for Easter," they said.

There are increased plantings of tulips and jonquils, and the stately snapdragons. Indeed, this is good news for all those who will celebrate Easter in the traditional way—with flowers.

'Bob' Taft's Tears of Chagrin

On Thursday Senator Taft addressed an empty Senate — there were only five senators on the floor. He denounced President Truman's handling of the coal strike and insisted he should have used the most drastic provisions of the Taft-Hartley Act to drive the miners back to the pits. Obviously, the Ohio senator was in bad humor.

Fortunately for the country, President Truman did not adopt the tactics suggested by Senator Taft. He used as little of the Taft-Hartley bill as possible. As a consequence, the miners are now digging coal. Naturally, Senator Taft doesn't like that.

The entire controversy could have been settled months ago if the coal operators had not counted on the Taft-Hartley law. They had visions of drastic injunctions against the miners and monumental court fines. All this, they figured, would enable them to avoid a contract with the union.

But Judge Keech said "not guilty," and President Truman moved to seize the mines. The operators saw the jig was up and they settled on terms which they could have obtained at the start. All that was left was Senator Taft, standing in an empty Senate, shedding tears of chagrin.

Of course, if the President had followed the fool course advocated by Taft, the coal fields would still be in a turmoil, because even the government can't dig coal with injunctions.—Labor.

Well, What About It?

This week we read another of those editorials that appear with disconcerting frequency in union journals. What it told us was that the corporations of America are doing very well indeed in the business of raking in profits from the labor of workers.

The editorial goes into particulars: Last year DuPont made \$213 million, representing 20 per cent of sales. General Electric made \$125 million; National Dairy Products netted \$33 million; 565 corporations in 26 major fields showed a total profit of more than \$5 billion.

And then—the story ended! Not a word as to why it is that a few groups of owners are able to levy that kind of tribute from the general public. Nothing to explain how the big employers boost their profits after workers had enjoyed three or four "rounds" of wage raises. Nothing to let the people know the significance of rising profits side by side with rising unemployment!

The editorial only pointed with disapproval but didn't suggest anything to halt the grab.

Well, what about it? Aren't we operating under a profit economy? And isn't that a fact because the workers of America have been herded behind Democratic politicians? And what have Labor's political victories meant if those who ride upon worker's backs are getting better "takes" under Truman and Company than they ever had in the past?

Surely there is no better yardstick than the profits of corporations to measure the extent to which workers are exploited. And that being the case, how can the leaders of Labor justify their stubborn adherence to the Democratic Party?

Yes, Big Business is doing very well indeed with "Labor's Friends" in power for the past 17 years. Only the workers are hitting the skids—in unemployment, in less savings, in increased prices and in submission to controls designed to preserve human exploitation as the American "way of life."

These are the results of Labor's victories on the political front, about which the spokesmen for Labor fruitlessly fret.

How long, one wonders again, will it be before Labor uses its power to end the racket to which it points so petulantly? How long before the leaders of Labor organize their following into a political party of their own with the Socialist objective of ending the profit grab and gaining everything for the producers of wealth?—Reading Labor Advocate.

PEOPLE DO IT

By Henry Jones

Last year more young Americans got baby brothers or sisters than ever before. The total birth figure had been beat once in 1947, but that was the big year for first children.

We're getting more of a lot of things. The FBI broadcasts that it's very much concerned about the increase in the number of people with "criminal records" — up to some eight million now, the biggest part of them lads of 21, at the time they got arrested.

We're getting bigger surpluses to store away, so big it costs U. S. about \$10 million a month for storage costs alone.

We're getting a bigger number of middle-aged men who wonder if they'll be able to find a job again. Of the 4,684,000 reported unemployed in February, 1,429,000 were 45 or older, 2,579,000 were between 20 and 44, and 676,000 were under 20. The million and a half oldsters out of work find it much harder to land a job than they would if they were younger.

A pension program of so many cents an hour gives an employer no incentive to discriminate against older men, but a program that merely requires him to pay pensions does lead him to discriminate.

We're also getting more colleges and universities — 150 more in the last two years, and college enrollment is up a million to 2,500,000 and is expected to hit the three million mark in a few years.

Now if only we could use our brains to figure out what best to do with ourselves, our products, our capacities. If it's not too subversive, we respectfully suggest we might make something better than stored surpluses, young convicts, unemployed oldsters and H-bombs. But it seems plain we have to get out of the present rut to do it.

The high costs of doing things the wrong way makes the government very anxious to get all the taxes it can. It's been considering the waitresses and their tips recently, gets an allegedly expert estimate of \$2 billion a year in tips, or \$2.50 per day for the three million waiters and waitresses in the country. Scheme: if they can be got to reckon as earnings and

Upward and Onward

ANONYMOUS

Give me the strength of a pioneer— That irks at the thought of a bond; Give me a vision, a path to clear, That beckons me upward and on!

Spare me the shield of a cultured task, Test me by struggles and strife, The brawn and courage is all I ask; To conquer the glory of life—

Let mine be the hardy soul that wins, By mettle and fairness and pluck; A heart with the freedom of soaring winds; That never depends on luck.